

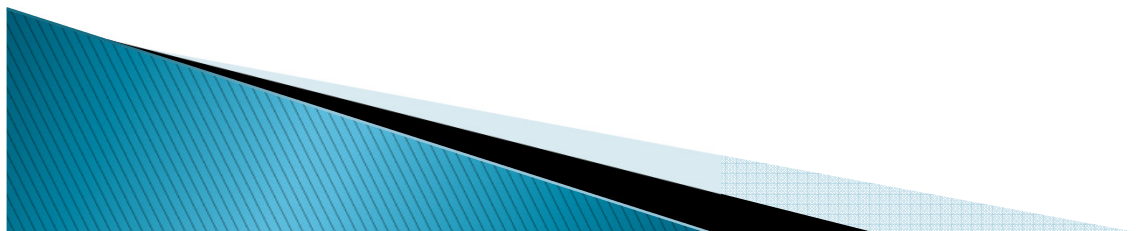
Prava u sustavu mirovinskog osiguranja te socijalne i zdravstvene zaštite

Ana Cukrov, socijalna radnica

U svakodnevnom životu oboljeli i članovi njihovih obitelji prilikom ostvarivanja svojih prava nailaze na niz poteškoća.

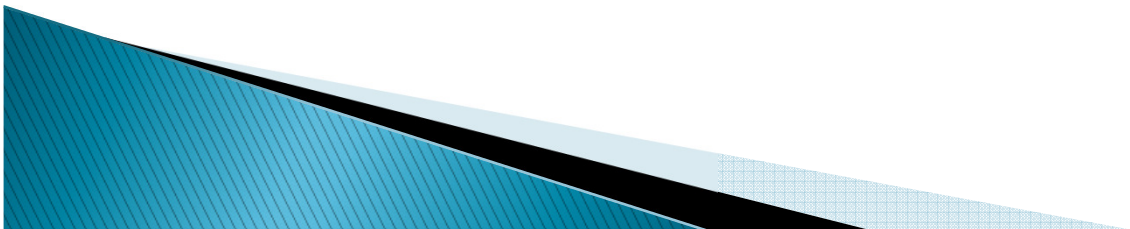
Zajednički problemi su:

- ▶ neznanje o pravima (sustavi socijalne i zdravstvene zaštite te mirovinskog osiguranja još su uvijek nedovoljno transparentni),
- ▶ manjak i nemogućnost dobivanja željenih informacija (nedostupna mogućnost savjetovanja koja narušava kvalitetu života),
- ▶ nepriznavanje prava (neprepoznatost realnih potreba oboljelih unutar sustava)
- ▶ dugo čekanje na ostvarivanje prava

Sustav socijalne zaštite

- ▶ Nadležene instance:
 - ▶ MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH
 - ▶ Savska cesta 66, 10000 Zagreb
 - ▶ Tel.: 01 55 57 111
 - ▶ Web: www.mspm.hr
 - ▶ E-mail: ministarstvo@mspm.hr
- ▶ CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB (nadležan prema prebivalištu osobe)

Prava na temelju Zakona o socijalnoj skrbi (NN157/13 i 152/14) NOVČANE NAKNADE I POTPORE

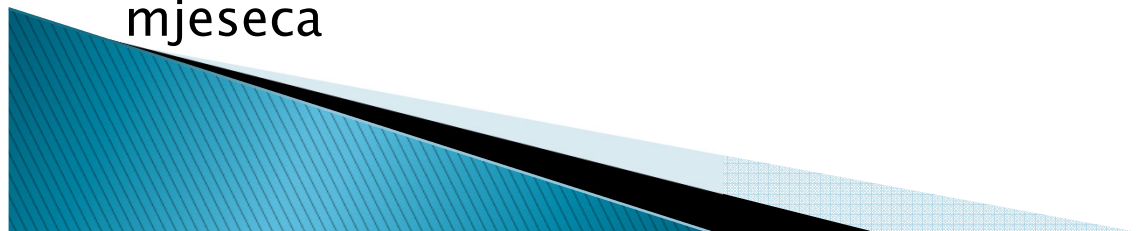
1. Osobna invalidnina

Priznaje se osobi s teškim invaliditetom ili drugim teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju

Ne može se priznati:

- ▶ – osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje po drugoj osnovi
- ▶ – osobi koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za uključivanje u zajednicu
- ▶ – osobi koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti
- ▶ – djetetu ili odrasloj osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja

Osobna invalidnina za osobu koja nema vlastiti prihod iznosi mjesečno 250% osnovice a ako osoba ostvaruje prihod po bilo kojoj osnovi, osobna invalidnina utvrđuje se kao razlika između iznosa 250% osnovice i prosječnog prihoda ostvarenog u prethodna tri mjeseca

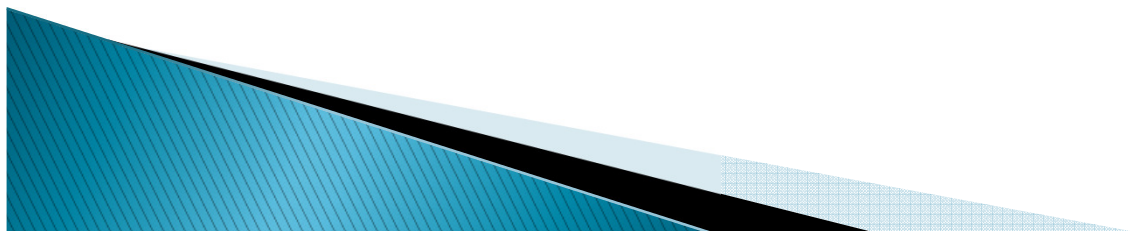

2. Doplatak za pomoć i njegu

Priznaje se osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe

Ne može se priznati osobi:

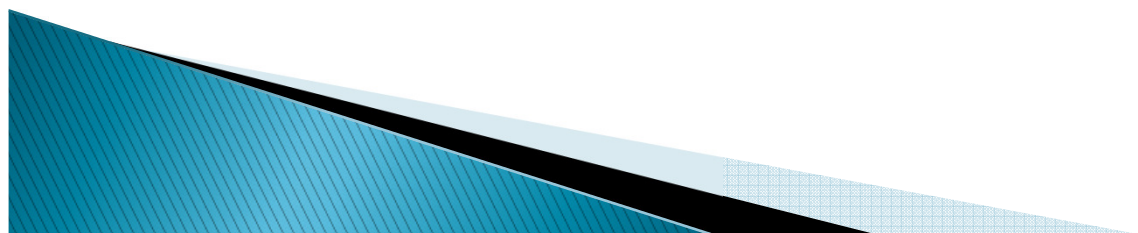
- ▶ – koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju
- ▶ – koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću
- ▶ – koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti
- ▶ – ako prosječni mjesečni prihod samca prelazi iznos od 250% osnovice, odnosno ako prosječni mjesečni prihod članova kućanstva prelazi iznos od 200%
- ▶ – ako doplatak za pomoć i njegu može ostvariti po posebnom propisu
- ▶ – kojoj je priznato pravo na osobnu invalidninu po ovom Zakonu ili na temelju drugih propisa
- ▶ – kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje.

- ▶ Visina doplatka za pomoć i njegu iznosi:
 - ▶ – u punom iznosu 100% osnovice
 - ▶ – u smanjenom iznosu 70% osnovice.

- ▶ Pravo na doplatu za pomoć i njegu u punom iznosu, neovisno o tome ima li osoba u vlasništvu drugi stan ili kuću, poslovni prostor ili veće prihode od dopuštenih, priznaje se:
 - ▶ – osobi s težim invaliditetom
 - ▶ – osobi s težim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju ili
 - ▶ – slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja nije osposobljena za samostalan život i rad.

- ▶ Pravo na doplatu za pomoć i njegu u smanjenom iznosu, neovisno o tome ima li osoba u vlasništvu drugi stan ili kuću, poslovni prostor ili veće prihode od dopuštenih, priznaje se:
 - ▶ – slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja je osposobljena za samostalan život i rad ili
 - ▶ – osobi potpuno lišenoj poslovne sposobnosti.

Socijalne usluge

1. Prva socijalna usluga
2. Savjetovanje i pomaganje
3. Psihosocijalna podrška
4. Pomoć u kući

Pomoć u kući priznaje se osobi kojoj je zbog tjelesnog, mentalnog, intelektualnog ili osjetilnog oštećenja ili **trajnih promjena u zdravstvenom stanju** prijeko potrebna pomoć druge osobe.

Pomoć u kući priznaje se i osobi kojoj je zbog **privremenih promjena u zdravstvenom stanju** prijeko potrebna pomoć druge osobe.

Pomoć u kući priznaje se osobi ako ispunjava sljedeće uvjete:

- ▶ – nema mogućnosti da joj pomoć osiguraju roditelj, bračni drug i djeca
- ▶ – nema sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju
- ▶ – na području njezinog prebivališta moguće je osigurati takvu pomoć
- ▶ – nije otuđila nekretnine ili pokretnine veće vrijednosti u posljednjih godinu dana od dana podnošenja zahtjeva za priznavanje prava na socijalnu uslugu ili dana pokretanja postupka po službenoj dužnosti
- ▶ – prihod samca ili prihod po članu kućanstva ne prelazi iznos od 300% osnovice.

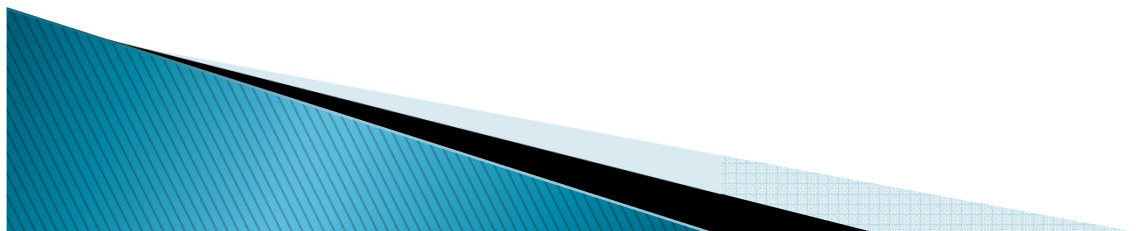
Ako prihod samca ili prihod po članu kućanstva prelazi iznos od 300% osnovice, a nije veći od 400% osnovice, korisniku se priznaje pravo na 50% cijene troškova usluge pomoći u kući.

Pomoć u kući može obuhvatiti:

- ▶ – organiziranje prehrane (nabava i dostava gotovih obroka u kuću)
- ▶ – obavljanje kućnih poslova (nabava živežnih namirnica, pomoć u pripremanju obroka, pranje posuđa, pospremanje stana, donošenje vode, ogrjeva i slično, organiziranje pranja i glačanja rublja, nabava lijekova i drugih potrepština i dr.)
- ▶ – održavanje osobne higijene (pomoć u oblačenju i svlačenju, u kupanju i obavljanju drugih higijenskih potreba)
- ▶ – zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba.

5. Boravak

- ▶ Cjelodnevni (6–10 sati dnevno) i poludnevni boravak (4–6 sati dnevno)
- ▶ Zadovoljavanje životnih potreba korisnika pružanjem usluga prehrane, održavanja osobne higijene, brige o zdravlju, čuvanja, odgoja, njege, radnih aktivnosti, psihosocijalne rehabilitacije, organiziranja slobodnog vremena, organiziranog prijevoza, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.

6. Smještaj

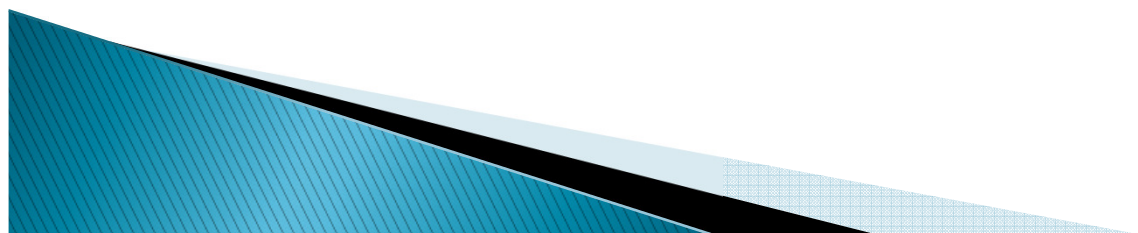
- ▶ Usluga stanovanja, prehrane, njege, brige o zdravlju, socijalnog rada, psihosocijalne rehabilitacije, fizikalne terapije, radne terapije, radnih aktivnosti, aktivnog provođenja vremena, odgoja i obrazovanja, ovisno o utvrđenim potrebama i izboru korisnika.
- ▶ **Privremeni ili dugotrajni** te tijekom svih dana u tjednu ili tijekom pet radnih dana.

Privremeni smještaj radi provođenja kraćih rehabilitacijskih programa

- ▶ provođenje kraćih rehabilitacijskih programa koji obuhvaćaju usluge psihosocijalne rehabilitacije s ciljem usvajanja i razvoja socijalnih vještina (najduže do godine dana).

Dugotrajni smještaj

- ▶ **Priznaje se** osobi s invaliditetom te ovisnoj starijoj osobi i teško bolesnoj osobi kojoj je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna stalna pomoć i njega druge osobe, kada nije moguće osigurati skrb u obitelji pružanjem odgovarajućih izvaninstitucionalnih oblika skrbi
- ▶ **Neće se priznati** osobi koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju, kojoj pomoć i njegu mogu pružiti članovi obitelji ili se pomoć i njega može osigurati na drugi način

Uredba o metodologiji vještačenja

(NN 153/14)

- ▶ uređuje se način i postupak vještačenja u svrhu ostvarivanja prava u području **socijalne skrbi, mirovinskog osiguranja, profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom**
 - ▶ utvrđuje se tko su ovlašteni vještaci, sadržaj nalaza i mišljenja, postupanje izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite te opseg i sadržaj medicinske i druge dokumentacije
 - ▶ **Vještačenje se provodi kada nadležno tijelo, koje odlučuje u upravnom postupku o ostvarivanju prava podnese zahtjev za utvrđivanje činjenica**
 - a) u postupcima za ostvarivanje prava na osnovi **Zakona o mirovinskom osiguranju** i posebnim propisima **radi utvrđivanje radne sposobnosti i tjelesnog oštećenja**
 - b) u postupcima za ostvarivanje prava na osnovi **Zakona o socijalnoj skrbi i Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju** radi utvrđivanja vrste i težine invaliditeta i vrste i težine promjene u zdravstvenom stanju, vrste i opsega prijeke potrebe trajne ili privremene pomoći i njege, trajne ili privremene promjene u zdravstvenom stanju, vrsti specifične njege uz izvođenje medicinsko tehničkih zahvata, radne sposobnosti osobe i potpune nesposobnosti za rad u postupku ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu
 - ▶ Nalaz i mišljenje **u prvom stupnju** daju ovlašteni vještaci **mjesno nadležnog područnog ureda Zavoda za vještačenje**, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, a nalaz i mišljenje u **drugom stupnju daju viši vještaci u središnjem uredu** Zavoda za vještačenje.
 - ▶ Osoba koja podnosi zahtjev odnosno nadležno tijelo koje odlučuje u upravnom postupku dužno je, prije pokretanja postupka, **pribaviti medicinsku i drugu dokumentaciju o primarnoj bolesti**
-

Zdravstvena zaštita

- ▶ **MINISTARSTVO ZDRAVLJA**
- ▶ Ksaver 200a, 10000 Zagreb
- ▶ Tel.: 01 46 07 555,
- ▶ E-mail: pitajtenas@miz.hr
- ▶ Web: www.zdravlje.hr

- ▶ Bijeli telefon: 0800 7999, namijenjen postavljanju pitanja, davanju prijedloga i kritika

- ▶ **HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE**
- ▶ Direkcija Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje
- ▶ Margaretska 3, 10000 Zagreb
- ▶ Tel.: 01 48 06 333
- ▶ E-mail: glasnogovornik@hzzo-net.hr
- ▶ Web: www.hzzo-net.hr

- ▶ Besplatni info telefon:
 - ▶ – 0800 7979 za obvezno zdravstveno osiguranje
 - ▶ – 0800 7989 za dopunsko zdravstveno osiguranje

- ▶ **Područni ured Zagreb**
- ▶ Mihanovićeva 3, 10000 Zagreb
- ▶ Tel.: 01 45 77 150

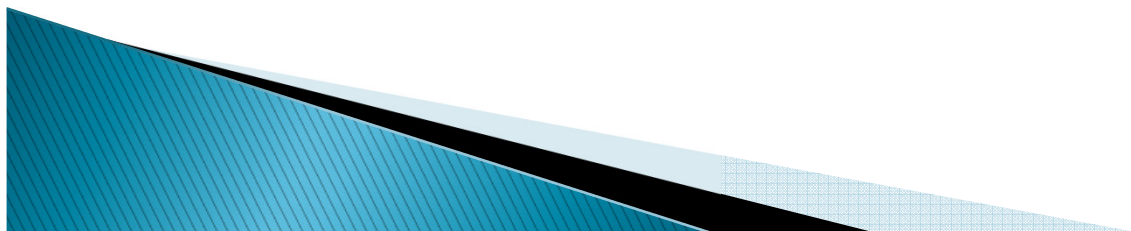
Dopunsko zdravstveno osiguranje

- ▶ Dopunsko zdravstveno osiguranje na teret proračuna RH, između ostalog, ostvaruju i osigurane osobe s invaliditetom koje imaju 100% oštećenja organizma, odnosno tjelesnog oštećenja prema posebnim propisima, osobe kod kojih je utvrđeno više vrsta oštećenja te osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili psihičkom bolešću zbog kojih ne mogu samostalno izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi.
- ▶ Navedene osobe pravo na plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja na teret državnog proračuna ostvaruju na osnovi rješenja nadležnih tijela (Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Centra za socijalnu skrb).

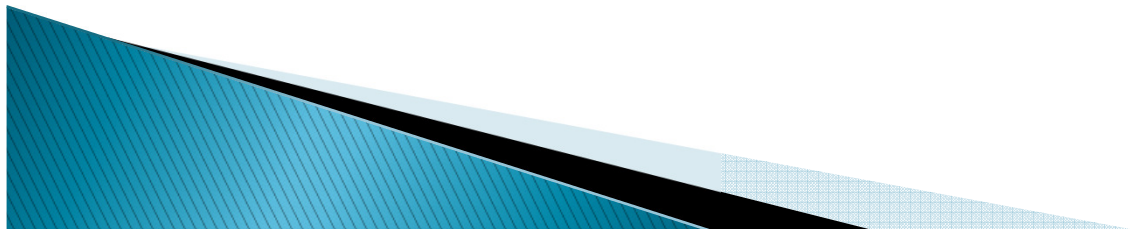
Pravo na korištenje lijekova koji su utvrđeni osnovnom i dopunskom listom lijekova HZZO-a

- ▶ Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN80/13 i 137/13, čl.21) osigurana osoba u okviru ima pravo na teret sredstava Zavoda ostvariti lijekove koji su utvrđeni osnovnom i dopunskom listom lijekova Zavoda,
- ▶ **Iznimno**, osigurana osoba kod koje liječenje iz medicinskih razloga nije moguće provoditi lijekovima utvrđenim osnovnom i dopunskom listom lijekova Zavoda može ostvariti pravo na lijek koji nije utvrđen tim listama lijekova, pod **uvjetom da je potrebu korištenja lijeka odobrilo povjerenstvo za lijekove bolničke zdravstvene ustanove u kojoj se osigurana osoba liječi i to na teret sredstava bolničke zdravstvene ustanove koja je obvezna osigurati nabavu lijeka.**
- ▶ Pod istim uvjetima osigurana osoba može ostvariti i pravo na lijek koji je utvrđen osnovnom i dopunskom listom lijekova Zavoda, ali za ostvarivanje kojeg osigurana osoba ne ispunjava medicinske indikacije utvrđene listama lijekova.
- ▶ Doktor specijalist bolničke zdravstvene ustanove koji je osiguranoj osobi predložio liječenje navedenim lijekovima obavezan je uputiti prijedlog povjerenstvu za lijekove bolničke zdravstvene ustanove.

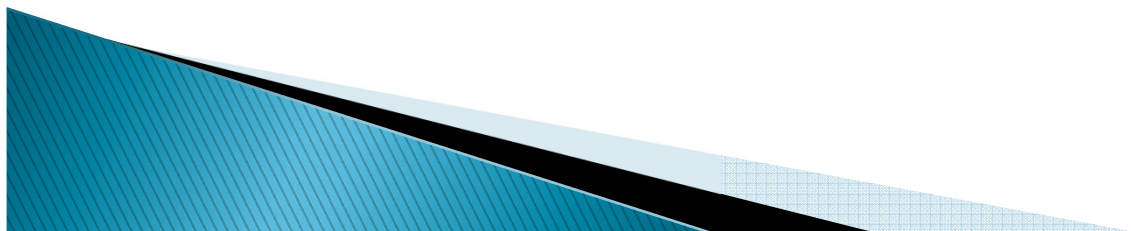
Pravo na ortopedska i druga pomagala

- ▶ Osigurana osoba ostvaruje pravo na pomagala koja su utvrđena *Popisom pomagala* koji je sastavni dio *Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima*, a na osnovi medicinske indikacije utvrđene za svako pojedino pomagalo, te odgovarajuće medicinske dokumentacije kojom se dokazuju te indikacije.
- ▶ Iznimno, osigurana osoba može na osnovi odobrenja liječničkog povjerenstva za pomagala Direkcije Zavoda ostvariti pravo na pomagala utvrđena u Popisu pomagala, za koja ne ispunjava propisanu medicinsku indikaciju, ako je prema prijedlogu nadležnog doktora primjena tog pomagala nužna za liječenje i rehabilitaciju osigurane osobe.

Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom i fizikalnom terapijom u kući (NN 26/96., 79/97., 31/99., 51/99., 73/99., 40/07., 46/07., 64/08., 91/09. i 118/09.)

- ▶ Prijedlog za početnu bolničku medicinsku rehabilitaciju daje **odjelni doktor specijalist** odgovarajuće specijalnosti bolnice za liječenje akutnih bolesti, u kojoj se osigurana osoba liječi, kada je potreban premještaj u specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju.
- ▶ Prijedlog za održavajuću medicinsku rehabilitaciju daje **izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite** na osnovi mišljenja i nalaza doktora specijalista odgovarajuće specijalnosti
- ▶ Prijedlog za provođenje fizikalne terapije u kući osigurane osobe daje **izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite** na osnovi mišljenja i nalaza doktora specijalista odgovarajuće specijalnosti, koje je dano nakon izvršenog specijalističkog pregleda osigurane osobe u bolničkoj, odnosno specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj ustanovi odnosno specijalističkoj ordinaciji.

Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja na zdravstvenu njegu u kući osigurane osobe (NN 88/10, 1/11, 16/11, 87/11, 38/13, 49/13 i 93/13)

- ▶ U svrhu poboljšanja zdravstvenog stanja osigurane osobe i sprječavanja njegovog pogoršanja.
- ▶ **Uvjeti za ostvarivanje:**
 - ▶ – nepokretnosti ili teške pokretnosti (osigurane osobe koje za kretanje trebaju pomoć druge osobe ili koriste pomagala za kretanje)
 - ▶ – kronične bolesti u fazi pogoršanja ili komplikacije, uz uvjet da izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite istodobno provodi liječenje u kući te da indicira i potrebu provođenja zdravstvene njege
 - ▶ – prolaznih ili trajnih zdravstvenih stanja kod kojih nije moguće samozbrinjavanje
 - ▶ – nakon složenijih operativnih zahvata koji zahtijevaju previjanje i njegu rane
 - ▶ – kod osigurane osobe u terminalnoj fazi bolesti
- ▶ Zdravstvenu njegu osiguranoj osobi propisuje izabrani doktor

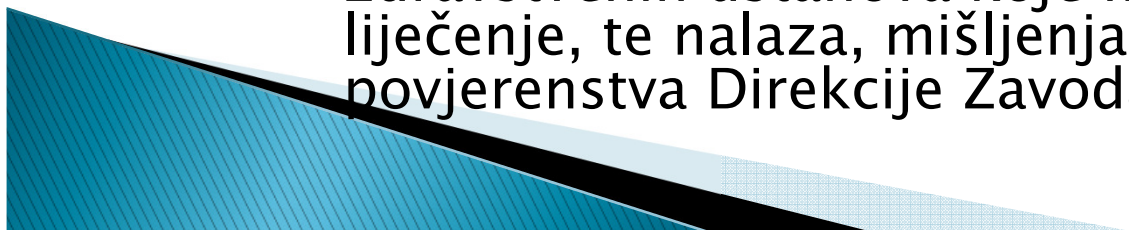

Pravilnik o pravima, uvjetima i načinu korištenja
prekogranične zdravstvene zaštite (NN 160/13, 11/15,
16/15)

Upućivanje osigurane osobe na liječenje u inozemstvo

- ▶ Liječenje urođenih anomalija, provođenja transplantacijskih programa te liječenja zloćudnih bolesti, uključujući pretraživanje međunarodnih registara dobrovoljnih davalaca koštane srži, ako se potrebno liječenje ne može provesti u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, a može se uspješno provesti u inozemstvu ili se ono ne može obaviti u medicinski opravdanom roku uzimajući u obzir trenutačno zdravstveno stanje osobe i vjerojatan razvoj njezine bolesti.
 - ▶ Pod liječenjem smatraju se dijagnostički i terapijski postupci, operacijski zahvati uključujući i transplantacije organa, koje se ne mogu provesti u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, bolničko i ambulantno liječenje, kontrolni pregledi, te dijagnostičke pretrage krvi i tkiva.
 - ▶ Iznimno, osiguranim osobama može se odobriti upućivanje na liječenje u inozemstvo zbog liječenja drugih bolesti ako se potrebno liječenje ne može provesti u ugovornim zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj, a može se uspješno provesti u inozemstvu.
-

- ▶ Osigurana osoba podnosi zahtjev za odobrenje planiranog liječenja nadležnom uredu HZZO-a prema mjestu prebivališta.
- ▶ O pravu na upućivanje na liječenje u inozemstvo odlučuje se rješenjem koje u prvom stupnju donosi ovlašteni radnik Direkcije Zavoda.
- ▶ Rješenje se donosi na osnovi zahtjeva osigurane osobe, odgovarajuće medicinske dokumentacije i obaveznog prijedloga za upućivanje na liječenje u inozemstvo koji daje nadležni referentni centar Ministarstva zdravlja nadležan prema dijagnozi bolesti osigurane osobe za koju se predlaže upućivanje na liječenje u inozemstvo (KBC Rebro), odnosno doktor specijalist ili liječnički konzilij druge ugovorne zdravstvene ustanove na sekundarnoj i tercijarnoj razini u kojoj se osigurana osoba liječi, s prijedlogom jedne ili više inozemnih zdravstvenih ustanova koje mogu obaviti traženo liječenje, te nalaza, mišljenja i ocjene liječničkog povjerenstva Direkcije Zavoda.

Mirovinsko osiguranje

- ▶ **MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOG SUSTAVA**
- ▶ Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb
- ▶ E-mail: info@mrms.hr

- ▶ **HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE**
- ▶ Središnja služba
- ▶ A. Mihanovića 3, 10000 Zagreb
- ▶ Tel. centrala: 01 4595-500; 01 4577-500

- ▶ – informacije o stanju predmeta (drugostupanjski postupak, revizija i postupak prema međunarodnim ugovorima)
- ▶ Tel. 01 4595 158; 01 4595 037

- ▶ – pravni savjeti/tuzemno osiguranje
- ▶ Tel. 01 4595 145

Invalidska mirovina

Uvjeti:

- ▶ postojanje djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti i uvjet staža.
- ▶ Ako je uzrok djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti bolest i/ili ozljeda izvan rada uvjet staža je zadovoljen ako osiguranikov navršeni mirovinski staž pokriva **najmanje jednu trećinu radnog vijeka**, a djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti **nastao je prije navršenih 65 godina života**.
- ▶ Kao **radni vijek**, uzima se broj punih godina od dana kada je osiguranik navršio 20 godina života do dana nastanka djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti. Osiguraniku, koji je nakon navršene 20. godine života završio VSS, radni vijek računa se od navršene 23. godine života, a osiguraniku koji je završio VSS od navršene 26. godine života.
- ▶ **Iznimno**, pravo na invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti stječe osiguranik i to:
 - ▶ • kod kojeg je nastao potpuni gubitak radne sposobnosti prije 35. godine života, a ima završenu VSS, ako je do dana nastanka potpunoga gubitka radne sposobnosti navršio staž osiguranja od najmanje dvije godine, a osiguranik koji ima završen u VSS, ako je do dana nastanka potpunog gubitka radne sposobnosti navršio jednu godinu staža osiguranja i ako je potpuni gubitak radne sposobnosti nastao za vrijeme osiguranja ili u roku od jedne godine nakon prestanka osiguranja,
 - ▶ • kod kojeg je nastao potpuni gubitak radne sposobnosti prije 30. godine života, ako je navršio najmanje jednu godinu staža osiguranja i ako je taj potpuni gubitak radne sposobnosti nastao za vrijeme osiguranja ili u roku od jedne godine nakon prestanka osiguranja.
- ▶ Iznimka su osobe koje obavljaju poljoprivrednu i šumarsku djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje na osnovi koje su obvezno osigurani na mirovinsko osiguranje imaju pravo na invalidsku mirovinu samo na temelju potpunog gubitka radne sposobnosti

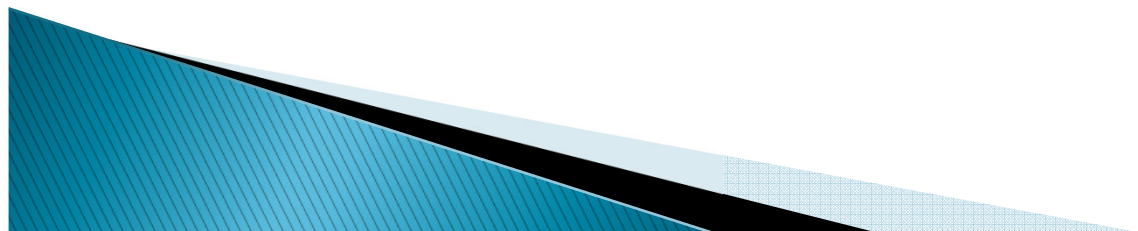
Postupak ostvarivanja prava:

- ▶ Pokreće se na zahtjev osiguranika
- ▶ Za vrijeme zaposlenja ili drugog svojstva koje je osnova osiguranja prema ZOMO-u može se pokrenuti i na prijedlog izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite, nakon završetka liječenja odnosno završene zdravstvene rehabilitacije i u slučaju kada bolovanje traje neprekidno 6 mjeseci.
Zahtjev se podnosi Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (HZMO), a vještačenje obavljaju vještaci Jedinog tijela vještačenja u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (Zavod za vještačenje).
- ▶ Cjelokupnu medicinsku dokumentaciju priprema doktor medicine i zajedno je sa svojim mišljenjem dostavlja HZMO-u radi ostvarivanja prava
- ▶ U postupku koji prethodi donošenju rješenja, HZMO će od Zavoda za vještačenje pribaviti nalaz i mišljenje o osiguranikovoј radnoj sposobnosti

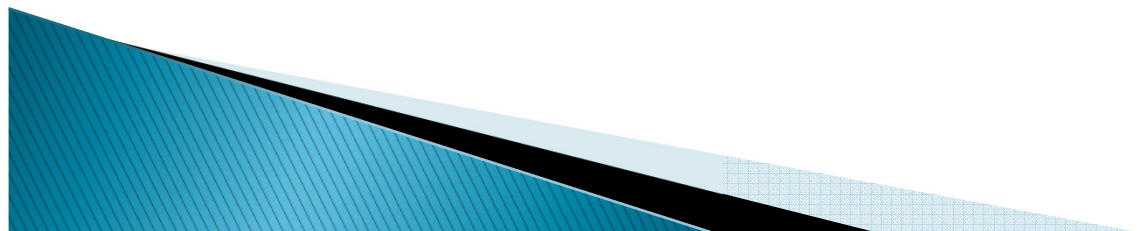
Utvrdjivanje tjelesnog oštećenja

- ▶ Tjelesno oštećenje postoji kada kod osiguranika nastane gubitak, bitnije oštećenje ili znatnija onesposobljenost pojedinog organa ili dijelova tijela što otežava normalnu aktivnost organizma i zahtijeva veće napore u obavljanju životnih potreba, bez obzira na to uzrokuje li ono ili ne invalidnost.
- ▶ Postupak za utvrđivanje tjelesnog oštećenja podnosi se na osobni zahtjev ili na zahtjev liječnika primarne zdravstvene zaštite.
- ▶ Popunjeni zahtjev u kojem se navodi razlog zbog kojeg je utvrđivanje potrebno (obrazac TO, kupiti u Narodnim novinama), preslika medicinske dokumentacije i preslika osobne iskaznice podnose se područnom uredu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje prema mjestu prebivališta.

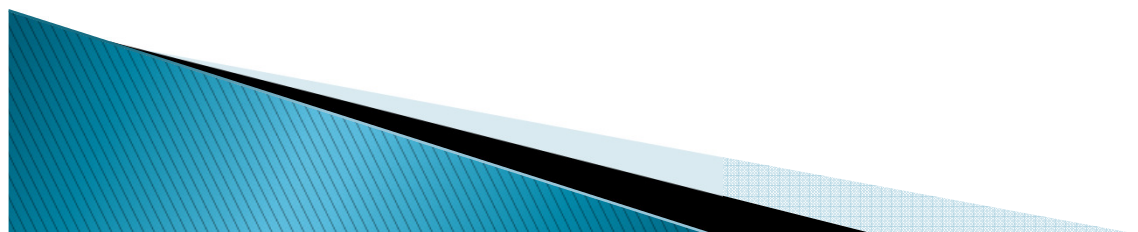
Ovisno o utvrđenom postotku tjelesnog oštećenja, osoba može ostvariti neke od slijedećih povlastica:

1. *Znak pristupačnosti*
2. *Oslobođenje od plaćanja cestarina i godišnje naknade za uporabu cesta*
3. *Pravo na plaćanje premije iz državnog proračuna (dopunsko osiguranje)*
4. *Povlasticama u unutarnjem putničkom prometu (samo uz pratitelja)*
5. *Povećanje osobnog odbitka za uzdržavanog člana obitelji na poreznoj kartici*
 - ▶ *Povlastice koje se stječu na temelju članstva u udruzi osoba s invaliditetom (npr. popust na telefonsku pretplatu, pravo na povlaštenu tarifu TV pretplate, posebne članske pogodnosti u Hrvatskom autoklubu) – potrebno se učlaniti u udrugu osoba s invaliditetom*

Znak pristupačnosti

- ▶ Temeljem Pravilnika o znaku pristupačnosti, pravo ima osoba sa 80 ili više posto tjelesnog oštećenja, odnosno osobe koje imaju oštećenja donjih ekstremiteta 60 ili više posto, kao i vozilo udruge osoba s invaliditetom.
- ▶ Znak pristupačnosti važi samo kada vozilom upravlja osoba s invaliditetom ili se ta osoba nalazi u vozilu.
- ▶ Znak pristupačnosti izdaje ured državne uprave u županiji nadležan za promet, odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležno za promet.
- ▶ Osoba s invaliditetom podnosi zahtjev za izdavanje znaka pristupačnosti nadležnom tijelu. Uz zahtjev se prilaže nalaz i mišljenje Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, 70 kuna administrativnih biljega i jedna fotografija.

Oslobođenje od plaćanja cestarina i godišnje naknade za uporabu cesta

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture (Prisavlje 14, 10 000 Zagreb, Tel.: 01 6169 111)

- ▶ Prema **Zakonu o cestama**, osobe s 80% ili više postotaka tjelesnog oštećenja, odnosno osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 60% ili više postotaka, ne plaćaju godišnju naknadu za uporabu javnih cesta za jedan osobni automobil koji imaju u svom vlasništvu (ili koji koriste temeljem ugovora o leasingu).
- ▶ osobe kod kojih je utvrđeno tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu nesposobnost donjih ekstremiteta 80% ili više postotaka te osobe kojima je utvrđeno tjelesno oštećenje osjetila vida od 100%, ne plaćaju cestarinu za jedan osobni automobil koji imaju u svom vlasništvu, odnosno koji koriste temeljem ugovora o leasingu.
- ▶ Pravo na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine osobe s invaliditetom ostvaruju na temelju **rješenja koje, na zahtjev stranke donosi Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture.**
- ▶ U svrhu ostvarivanja navedenih prava, podnositelj zahtjeva Ministarstvu pomorstva, prometa i infrastrukture podnosi pisani zahtjev. **Pisani zahtjev treba sadržavati osobne podatke (ime i prezime, adresa i OIB) i navođenje prava za koje se traži izdavanje rješenja.**
- ▶ **Zahtjevu se prilaže:**
 - preslika prometne dozvole (iznimno, ako je zahtjev podnesen prije registracije, podnositelj zahtjeva prilaže dokaz o vlasništvu osobnog automobila (npr. račun o kupljenom vozilu, kupoprodajni ugovor ili ugovor o darovanju koji mora biti na ime podnositelja zahtjeva),
 - preslika rješenja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje
 - 70,00 kuna upravne pristojbe koje treba nalijepiti na zahtjev.

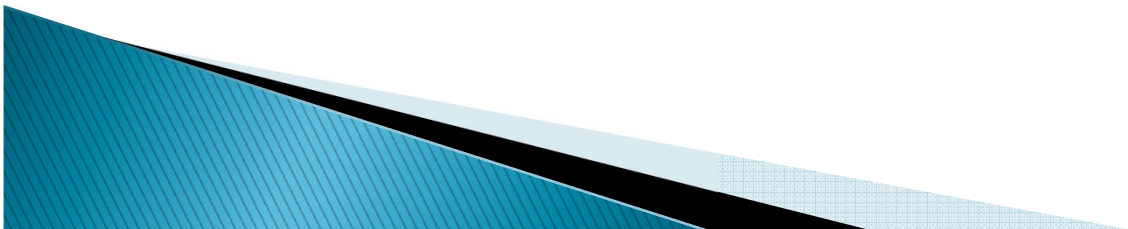
NAPOMENA: Ukoliko se iz zahtjevu priloženog rješenja ne može nedvojbeno utvrditi da se radi o tjelesnom oštećenju na temelju kojega se ostvaruje određeno pravo (najčešće je to slučaj kod zahtjeva za oslobađanje od plaćanja cestarina kada iz priložene dokumentacije nije razvidno koliki se dio tjelesnog oštećenja odnosi na nesposobnost donjih ekstremiteta) podnositelj će zahtjevu još priložiti:

- ▶ nalaz i mišljenje ovlaštenog vještaka Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje

Zahtjev s priloženom dokumentacijom podnosi se osobno ili preporučenom poštom na adresu: Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Prisavlje 14, 10 000 Zagreb

Ostvarivanje prava na oslobađanje plaćanja godišnje naknade

Pravo na oslobađanje plaćanja godišnje naknade osoba s invaliditetom ostvaruje prilikom registracije vozila u stanicama za tehnički pregled, kada dostavlja presliku rješenja Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture. Na taj način iznos računa za registraciju biti će umanjen za iznos godišnje naknade koji se utvrđuje prema radnom obujmu motora automobila u cm³.

Ostvarivanje prava na oslobađanje plaćanja cestarine

- ▶ Pravo na oslobađanje plaćanja cestarine za uporabu autocesta i objekata s naplatom ostvaruje se samo uz predodjenje **smart kartice** (koju, na zahtjev osobe s invaliditetom, a temeljem rješenja Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture, izdaju Hrvatske autoceste d.o.o.) i to isključivo kada osoba s invaliditetom upravlja ili je putnik u osobnom automobilu koji ima u vlasništvu ili ga koristi temeljem ugovora o leasingu
- ▶ Zahtjev za izdavanje smart kartice podnosi se osobno ili poštom na adresu: Hrvatske autoceste d.o.o., Jadranska avenija 6, 10250 Lučko
- ▶ Dodatne informacije mogu se zatražiti na brojevima telefona: (01)6504 812, (01)6504813 ili na besplatnom info telefonu 0800 0422.
- ▶ Uz zahtjev potrebno je priložiti presliku rješenja Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture – *Pravo na oslobađanje plaćanja godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarine osobe s invaliditetom*, presliku osobne iskaznice i fotografiju dimenzije 2,5 x 3 cm.
- ▶ Podnositelj zahtjeva plaća Hrvatskim autocestama d.o.o. cijenu izrade i izdavanja smart kartice u iznosu od 20,00 kuna kod osobnog preuzimanja smart kartice, odnosno 37,50 kuna kod dostave smart kartice na kućnu adresu putem pošte.

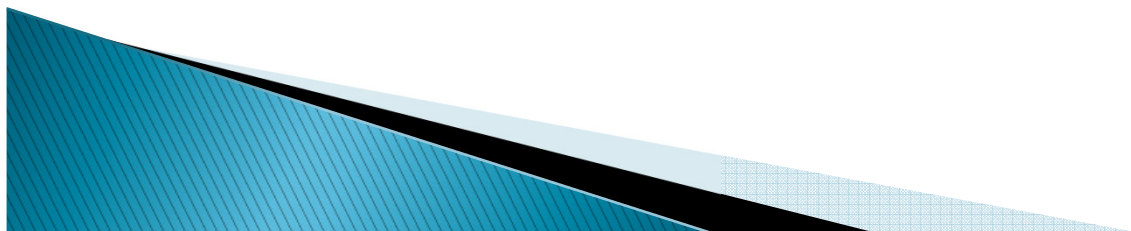
Pravo na plaćanje premije iz državnog proračuna (dopunsko osiguranje)

- ▶ Dopunsko zdravstveno osiguranje na teret proračuna RH, između ostalog, ostvaruju i osigurane osobe s invaliditetom koje imaju 100% oštećenja organizma, odnosno tjelesnog oštećenja prema posebnim propisima, osobe kod kojih je utvrđeno više vrsta oštećenja te osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili psihičkom bolešću zbog kojih ne mogu samostalno izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi sukladno propisima o socijalnoj skrbi.
- ▶ Navedene osobe pravo na plaćanje premije dopunskog zdravstvenog osiguranja na teret državnog proračuna ostvaruju na osnovi rješenja nadležnih tijela (Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Centra za socijalnu skrb)

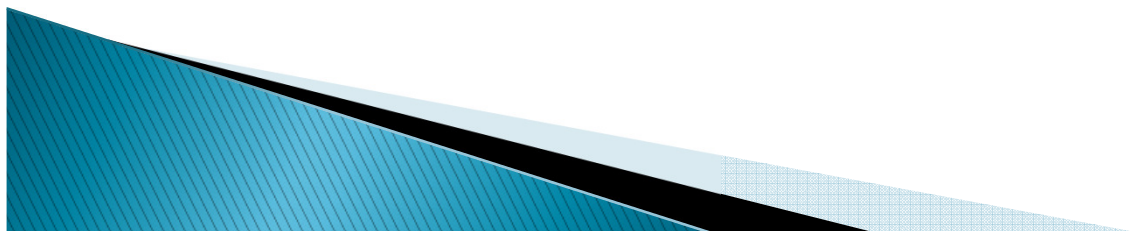
Povlastica u unutarnjem putničkom prometu (samo uz pratitelja)

- ▶ Pravo na povlasticu prema Zakonu o povlasticama u unutarnjem putničkom prometu imaju slijepe osobe koje imaju do 10% sposobnosti vida, gluhe i gluhoslijepe osobe, osobe s mentalnom retardacijom (težom i teškom), osobe s oštećenjem organa za kretanje od najmanje 70%, kronični bubrežni bolesnici na hemodijalizi, osobe koje po posebnim propisima ostvaruju pravo na doplatu za pomoć i njegu druge osobe
- ▶ 75% od redovne cijene vozne karte za četiri putovanja godišnje željeznicom ili brodom.
- ▶ Kada se osobe s invaliditetom koristi pravom ima pravo na besplatnu vožnju za pratitelja.
- ▶ Osobe s invaliditetom i njihovi pratitelji koristit će povlastice iz ovoga Zakona na temelju objave koju izdaje nadležno tijelo uprave za Grad Zagreb, odnosno nadležni županijski ured.

Povećanje osobnog odbitka za uzdržavanog člana obitelji na poreznoj kartici

- ▶ Prema *Zakonu o porezu na dohodak (NN 125/13, 143/14)* osobni odbitak se može uvećati u visini:
- ▶ 0,3 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe s invaliditetom ili
- ▶ 1,0 osnovnoga osobnog odbitka za poreznog obveznika, svakog uzdržavanog člana uže obitelji i svako dijete, ako su osobe kojima je rješenjem, na temelju posebnih propisa, utvrđena invalidnost po jednoj osnovi 100% i/ili koji radi invalidnosti imaju, na temelju posebnih propisa, pravo na tuđu pomoć i njegu
- ▶ Potrebno je sa poreznom karticom koju daje poslodavac i dokumentima koji dokazuju postojanje invaliditeta (kopija npr. nalaza i mišljenja, rješenja centra za socijalnu skrb o osobnoj invalidnini) otići u svoju poreznu upravu

Hvala na pažnji 😊!

BESPLATNA LINIJA POMOĆI 0800 99 66

Hrvatski savez za rijetke bolesti
Ivanićgradska 38, Zagreb

www.rijetke-bolesti.hr

Socijalna radnica: ana.hsrb@gmail.com

Psihologinja: marina.hsrb@gmail.com